تجهیزات شهری

منظر خیابانی (پیاده رو)

تجهیزات فضاهای شهری

- **تابلوها(بخش سوم)**

- محدوده‌ی نصب انواع تابلوها

پراکندگی بی‌قاعده و بی‌تناسب تابلوها روی نمای ساختمان‌ها، اوضاع نامطلوبی در سیمای شهرها به وجود آورده است.

بررسی‌های میدانی در مراحل مختلف مطالعه نشان می‌دهد که:

صورت پراکنده‌ی تابلوهای کاربری واقع در طبقات بالاتر از همکف، روی نمای اصلی ساختمان ترکیب ناهمگونی را به وجود می‌آورند.

عدم رعایت خطوط و تقسیمات اصلی ساختمان، بر ناهماهنگی تابلوها می‌افزاید و معماری ساختمان را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

حذف برخی تابلوها از روی نمای ساختمان در بسیاری موارد باعث متانت و آرامش معماری ساختمان می‌شود.

نصب تابلوها روی وجوه جانبی (غیر از نمای اصلی) ساختمان، در مواردی عامل ناهماهنگی است.

پیش‌آمدگی تابلوها به‌طور نامنظم و متفاوت در بالای ویترین‌ها و کتیبه‌ی مغازه‌ها، مجموعه‌ی آشفته‌ای را تشکیل می‌دهد. اتصال پهلو به پهلوی این‌گونه تابلوها، بی‌نظمی را تشدید می‌کند.

ارتفاع بیش از حد تابلوها باعث پوشیده شدن پنجره‌های نورگیر فوقانی مغازه‌ها می‌شود و خطوط بالا و پایین مجموعه تابلوها را نامنظم می‌کند.

عدم رعایت حداقل ارتفاع تابلوها، به‌ویژه تابلوهای طره، باعث تصادم با عابران و خطرهای دیگر می‌گردد.

در استقرار تابلوها باید به مزاحمت و تداخل کارکرد آنها با تابلوها و چراغ‌های راهنمایی و رانندگی توجه کرد.

محل نصب تابلو بر ساختمان باید به‌صورتی انتخاب شود که هماهنگ با خطوط و سطوح اصلی معماری و نمای ساختمان باشد و به تشخیص مسؤولان، بر معماری و نمای ساختمان لطمه‌ای وارد نیاورد. تابلوها نباید نمای دومی برای ساختمان پدیدآورند بلکه باید به‌گونه‌ای طراحی و نصب شوند که جزئی از نمای ساختمان به چشم آیند.

تابلوهای مجاز روی نمای اصلی ساختمان باید به‌گونه‌ای قرار گیرند که در دید عمود بر نمای ساختمان، هیچ بخشی از تابلو از لبه‌های محیطی نمای ساختمان خارج نگردد. محل نصب تابلوها باید همواره از لبه‌های عمودی نما، نسبت به دیوار همسایه حداقل ۱۵ سانتی‌متر و از کف پیاده‌رو حداقل ۶۰ سانتی‌متر فاصله داشته باشد.

- ارتفاع مجاز حد زیرین تابلوها

به‌منظور جلوگیری از سرگیر شدن تابلوهایی که از زیر آن‌ها عبور افراد صورت می‌گیرد (تابلوهای طره، حجم‌دار، تابلوهای دیواری و غیره) و همترازی مابین تابلوهای همجوار، حداقل ارتفاع حد زیرین تابلو از متوسط تراز کف و معبر باید به‌گونه‌ای باشد که مشکلی برای عبور و مرور ایجاد نکند.

حد زیرین ارتفاع تابلوهایی که از زیر آن‌ها عبور می‌شود، نباید از ۲۵۰ سانتی‌متر پایین‌تر باشد و یا سازه و اجزای آن در کمتر از این ارتفاع نسبت به متوسط تراز کف و زمین معبر قرار گیرند.

- **پیشروی مجاز تابلوها در حریم معابر عمومی**

پیشروی تابلوها در حریم معابر عمومی به‌منظور حفظ ایمنی عبور و مرور و سلامت عابران باید تحت کنترل قرار گیرد.

تابلوها باید به‌صورتی برای نمای ساختمان نصب شوند که اگر در ارتفاع کمتر از ۲/۱۵ متر نسبت به زمین و کف قرار گیرند، حداکثر پیش‌آمدگی آن‌ها در حریم معین عمومی ۱۰ سانتی‌متر و اگر در ارتفاع بالاتر از ۲/۵ متر قرار گیرند، حداکثر پیش‌آمدگی آن‌ها ۲۵ سانتی‌متر باشد.

تابلوهای ایستاده و پایه‌ی نگهدارنده آن‌ها باید در ملک وقوع کاربری قرار گیرد و هیچ لبه‌ای از آن‌ها از حد ملک خارج نگردد.

تابلوهای طره، عمود بر نمای اصلی ساختمان نصب می‌گردند، به شرطی که پیشروی آن‌ها در معبر عمومی، حداکثر تا یک سوم عرض پیاده‌رو باشد و حداقل ۹۰ سانتی‌متر تا لبه سواره‌رو فاصله داشته باشد.

بررسی ضوابط در سایر کشورها نشان می‌دهد که در زمینه‌ی رنگ و نورپردازی تابلوها اغلب ضوابط مشخص و مدونی جود دارد.

یکی از مهم‌ترین مباحث تأکید بر کنترل نورپردازی تابلوها، جهت جلوگیری از مخدوش شدن کارکرد تابلوها و چراغ‌های راهنمایی و رانندگی است. جلوگیری از انعکاس نور بر ساختمان‌های مجاور و ایجاد مزاحمت برای دیگران از موارد مهم این ضوابط است.

تعیین میزان روشنایی تابلوها جهت جلوگیری از آزار و خیرگی بینندگان و به‌منظور کاربرد صحیح اطلاع‌رسانی تابلو از موارد قابل ذکر دیگر در این ضوابط است.

- **نورپردازی در تابلوها**

نورپردازی نامناسب تابلوها ممکن است از روحیه جدی کاربری بکاهد. استفاده از چراغ‌های رنگی و پلاستیک‌های شفاف با نورپردازی داخلی این تأثیر را در نماد تابلو دارد. در این باره نورپردازی تابلوهای کاربری‌های فاقد روحیه‌ی تجاری به‌صورت نورپردازی خارجی و با نور سفید رنگ تعیین شده است.

کنترل شدت نور ساطع از تابلو، به‌ویژه جهت جلوگیری از ایجاد مزاحمت برای همسایگان و احتمال خیرگی رانندگان وسایط نقلیه و یا جلب بیش از حد برای عابران، ضروری است.

منبع نور چه در داخل تابلو و چه در خارج از آن، نباید به‌طور مستقیم به چشم بیننده بتابد. نوع پوشش تابلو در تابلوهای با نورپردازی داخلی و جهت قرارگیری منبع نور خارجی، باید طوری باشد که از بروز این پدیده جلوگیری کند.

نورپردازی تابلوهای معرف کاربری باید توسط منابع نوری ثابت تأمین شود و از بیرون بر سطح تابلو بتابد و یا در داخل تابلو کار گذاشته شود و نور غیرمستقیم داشته باشد. این نور نباید مزاحمتی برای رانندگان و عابران ایجاد کند. به هر صورت تابلوهای معرف کاربری نباید در فاصله ۱۲۰ سانتی‌متر، بیش از یک فوت – کندل شدت نور داشته باشند.